

Informatiebrief van het college – 2015 nummer 1462

Gorinchem, 13 oktober 2015

Onderwerp: Regio

Geachte leden van de raad,

Ten behoeve van uw raadsvergadering van 26 maart hebben wij u in raadsinformatiebrief 2015-1338 geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de bestuurlijke ontwikkelingen in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Als uitvloeisel daarvan hebben wij u in uw vergadering van 25 juni in de gelegenheid gesteld uw wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van ons aanbod aan Hardinxveld-Giessendam om ambtelijk samen te werken. Gelet op recente ontwikkelingen stellen wij er prijs op u in deze raadsinformatiebrief in samenhang te informeren over onze positie.

Hardinxveld-Giessendam

Ofschoon wij naar onze mening een aantrekkelijk aanbod hebben gedaan, heeft de raad van Hardinxveld-Giessendam in zijn vergadering van 9 juli besloten tot samenwerking met de Drechtsteden. Naast inhoudelijke motieven, met name gelegen in de economische samenhang, wordt deelname in de Drechtsteden gezien als garantie voor een zelfstandig voortbestaan van de gemeente.

De keuze van Hardinxveld-Giessendam impliceert het vertrek uit het samenwerkingsverband Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en de Regionale Sociale Dienst en de SW Avelingengroep. Dit zal uiterlijk op 1 januari 2018 zijn beslag krijgen.

Molenwaard en Giessenlanden

De gemeenten Molenwaard en Giessenlanden onderzoeken wat de meerwaarde zou kunnen zijn van het samengaan in een gemeente. In de komende maanden zullen daarin verdere stappen worden ondernomen. Voor de positie van Gorinchem is relevant dat met name Giessenlanden ervan uitgaat, dat het in zijn geheel in deze fusie wordt betrokken en dat beide gemeenten belang hebben bij een duidelijke en duurzame positionering van Gorinchem.

Vijfheerenlanden

De colleges van Leerdam, Vianen en Zederik hebben op 24 september het rapport gepubliceerd over de bestuurlijke toekomst van de Vijfheerenlanden. Zij concluderen op basis daarvan dat de raden kunnen besluiten tot het starten van een procedure om te komen tot een gemeente Vijfheerenlanden. Tevens adviseren zij de raden om een voorkeur uit te spreken voor een provincie, waarbij de colleges gezamenlijk hun voorkeur formuleren voor aansluiting bij de provincie Utrecht. Zij maken in hun brief niet duidelijk wat dat betekent voor de samenwerking binnen de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, behoudens een verwijzing naar het onderzoeken van mogelijkheden voor provinciegrens overschrijdende samenwerking.

Provincie Zuid-Holland

De provincie heeft ondanks ons verzoek eind 2014 besloten geen regie te voeren op de bestuurlijke ontwikkelingen in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Zij heeft wel samen met de provincie Utrecht een onderzoek laten verrichten naar de gevolgen van de alternatieve provinciekeuzes voor een mogelijke gemeente Vijfheerenlanden. Dit rapport is op 7 oktober jl. zonder nader oordeel van Gedeputeerde Staten aan ons college aangeboden en treft u bijgaand aan.

Gorinchem

In het recente verleden heeft Gorinchem zich uitgesproken voor een oplossing in de Alblasserwaard, waarbij zij deel zou uitmaken van een gemeente met een duidelijk stedelijk karakter. De bestaande gemeentegrenzen zouden daarbij niet heilig zijn. Gelet op de besluitvorming in Hardinxveld-Giessendam, de positiebepaling van Giessenlanden en de weigering van de provincie om regie te voeren gaan wij ervan uit dat Gorinchem binnen de huidige grenzen zelfstandig zal blijven.

Wij achten een dergelijke bestuurlijke toekomst duurzaam. Gorinchem heeft binnen de bestaande gemeentegrenzen voldoende fysieke ruimte voor verdere ontwikkeling van woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. Daarmee zal haar centrumpositie voor de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, maar ook delen van Rivierenland en het Land van Heusden en Altena kunnen worden bestendig en versterkt. Bestuurlijke zelfstandigheid draagt eraan bij om die rol goed te kunnen vervullen.

Wij zijn van mening dat ons oordeel een actuele onderbouwing vergt. Wij overleggen graag met u hoe wij daaraan gestalte kunnen geven.

Toekomst Alblasserwaard-Vijfheerenlanden

Wij hechten groot belang aan de samenwerking in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Ten eerste omdat wij vinden dat de streek als samenhangend gebied met een grote economische, landschappelijke en cultuurhistorische betekenis behoefte heeft aan samenhangende sturing. Ten tweede, omdat wij daarbij ook de centrumfuncties van Gorinchem willen betrekken. Ten derde, omdat met de huidige samenwerking veel is bereikt, zoals:

- de vaststelling van de visie 2030;
- een succesvolle Regionale Sociale Dienst en Avelingengroep, die per 1 januari zullen samengaan in Avres;
- en een op gang komende samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven in de arbeidsmarktregio. Er is in het recente verleden in onze ogen terecht gekozen voor een zelfstandige arbeidsmarktregio, gelet op de samenhang en eigen aard van de regio.

Tenslotte heeft de regio in haar geheel belang bij de verschillende economische oriëntaties op de Drechtsteden/Zuidvleugel, op Utrecht, Rivierenland en West-Brabant.

Het is de vraag of de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden zich voldoende in het bovenstaande herkent. Wij gaan daarover, samen met Molenwaard en Giessenlanden, met de betreffende colleges in overleg.

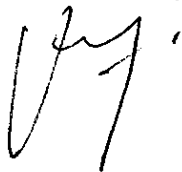
Provinciale indeling

De provinciale indeling van de gemeente Vijfheerenlanden is ook voor samenwerkingsverbanden en dus andere gemeenten van belang. Er zijn immers samenwerkingsverbanden die de provinciegrens moeten respecteren. In Zuid-Holland(-Zuid) betreft het met name de Veiligheidsregio, de Dienst Gezondheid en Jeugd en de Omgevingsdienst. Wij constateren dat noch in het rapport van de drie gemeenten in de Vijfheerenlanden, noch in het provinciale onderzoek duidelijk is welke de gevolgen zijn voor de betrokken samenwerkingsverbanden in Zuid-Holland en Utrecht. Van de drie gemeenten, de twee provincies en in laatste instantie kabinet en Staten-Generaal mag worden verwacht dat de belangen van deze samenwerkingsverbanden en die van de overige daarbij betrokken gemeenten worden meegewogen in de oordeelsvorming. Daarvoor moeten dan wel eerst alle feiten duidelijk zijn.

Mocht de gemeente Vijfheerenlanden onderdeel gaan uitmaken van de provincie Utrecht, dan zal de streek te maken krijgen met twee mogelijk op onderdelen verschillende provinciale beleidsregimes. In hoeverre dat de door ons noodzakelijk geachte samenhangende sturing van de streek zou schaden hangt ook af van de gemeentelijke mogelijkheid en bereidheid om over de provinciegrens heen te blijven samenwerken. Ook daarover bestaat nog veel onduidelijkheid.

Samen met zijn collega's van Molenwaard en Giessenlanden heeft de burgemeester zijn zorgen over de situatie kenbaar gemaakt aan Gedeputeerde Staten en hun verzocht de positie van samenwerkingsverbanden en de andere gemeenten te betrekken bij hun positiebepaling.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

- 1. Provinciaal onderzoek herindeling Vijfheerenlanden d.d. 1 oktober 2015**
 - 1.1 Aanbiedingsbrief provincie d.d. 6 oktober 2015 bij Provinciaal onderzoek herindeling Vijfheerenlanden
 - 1.2 Provinciaal onderzoek herindeling Vijfheerenlanden, Twynstra Gudde in opdracht van provincie Zuid-Holland en provincie Utrecht d.d. 1 oktober 2015
 - 1.3 Bijlage 3 Provinciaal Onderzoek - De regio's A-V en U10 in beeld - cijfers en kaarten
- 2. Brief van de burgemeesters van Giessenlanden, Gorinchem en Molenwaard aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 7 oktober 2015**
- 3. Haalbaarheidsonderzoek Vijfheerenlanden d.d. 21 september 2015**
 - 3.1 Brief Zederik, Vianen en Leerdam d.d. 23 september 2015 bij Haalbaarheidsonderzoek Vijfheerenlanden
 - 3.2 Samenvatting haalbaarheidsonderzoek Vijfheerenlanden d.d. 21 september 2015
 - 3.3 Rapportage haalbaarheidsonderzoek Vijfheerenlanden d.d. 21 september 2015
 - 3.4 Bijlagen bij Haalbaarheidsonderzoek Vijfheerenlanden d.d. 21 september 2015